

АПВ вакцина
сенин келечегин,
үчүн

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
САЛАМАТТЫК САКТОО
МИНИСТРИЛГИ

АПВга каршы эмдөө боюнча суроолор жана жооптор

Ата-энелер жана
камкорчулар үчүн
маалымат

АПВга КАРШЫ ВАКЦИНА ЖӨНҮНДӨ

АПВга каршы вакцина кандайча иштейт?

АПВгакарши вакцина вирустун эң көп кездешкен түрлерүне ошкотон бөлүкчөлөрдү камтыйт. Бул бөлүкчөлөр тириү вирус эмес жана инфекциянын козгой албайт, бирок вакцина өстүрүм кыздарга жасалганда анын иммундуук системасы чыныгы вирус сыйктуу жооптагаарат. Организм бул бөлүкчөлөрдү камтадыгынан мурданаизде камчандыр бир чыныгы вирус пайдада болсо, аны жеңе турган коргонону системасын тузет. Бул система ушунчалык жакшы иштегендиктен, вакцина езу камтыган АПВнын түрлөрү менен келечектеги кайсы гана болбосун инфекцияларга дәэрлик 99% эффективдүү бөгөт көйт.

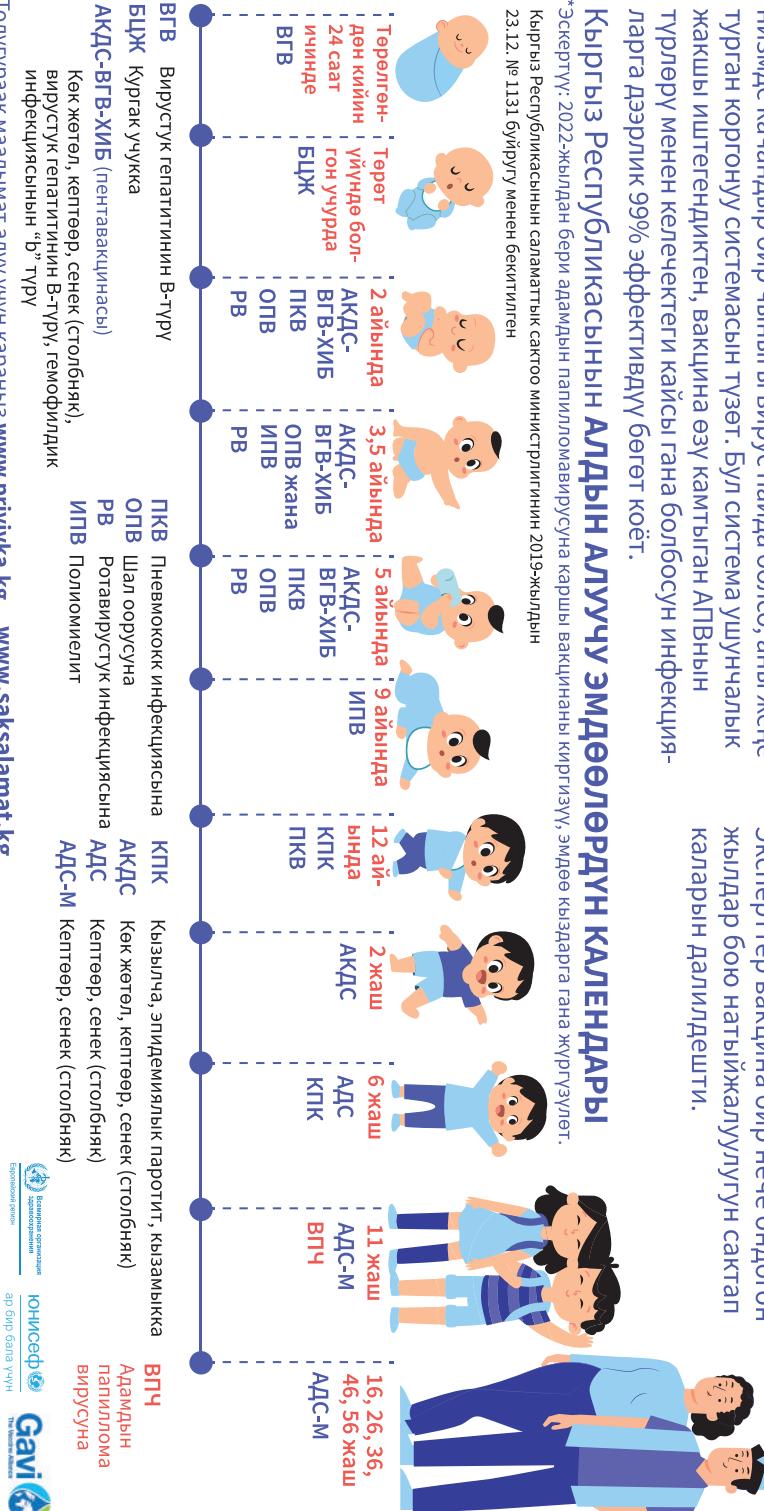
Кыргыз Республикасынын АЛДЫН АЛУЧУ ЭМДЕӨЛӨРДҮН КАЛЕНДАРЫ
*Эскертуу: 2022-жылдан бери адамдын папилломавирусна каршы вакцинаны киризуу, эмдөө кыздарга тана журутгузум.

Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоо министрлигинин 2019-жылдын 23.12. №1131 буйргу менен бекитилген

Илимий изилдеөлөр 12 жылдан ашуунубакыт мурда эмдөө алган аялдар жатын моюнчашсынын рактын алдындагы жабыркөлөрү, учуучтуу кондиломалар жана АПВнын ушул түрлөрү тарабынан пайдада болгон башка ооруулардын өнүгүү тобокелчилгигинен мурда-гыдай эле көргөлгөндүгүн көрсөтүп жатат. Эксперттер вакцина бир нече ондогон жылдар буюн натыйжалуулугун сактап каларын даалидешти.

Вакцинанын таасири канчага чейин сакталат?

Илимий изилдеөлөр 12 жылдан ашуунубакыт мурда эмдөө алган аялдар жатын моюнчашсынын рактын алдындагы жабыркөлөрү, учуучтуу кондиломалар жана АПВнын ушул түрлөрү тарабынан пайдада болгон башка ооруулардын өнүгүү тобокелчилгигинен мурда-гыдай эле көргөлгөндүгүн көрсөтүп жатат. Эксперттер вакцина бир нече ондогон жылдар буюн натыйжалуулугун сактап каларын даалидешти.

АДАМДЫН ПАПИЛЛОМА ВИРУСУНА (АПВ) КАРШЫ ВАКЦИНАНЫ ЖАЙЫЛТУУ ЖӨНҮНДӨ

АПВ деген әмнө?

АПВ адамдын папиллома вирусун билдирет. Бул дененин ар кайсы бөлүктөрүнүн терисин же былжыр чөлдерин жабыркатуучу вирустардын тобу.

АПВ вирусу кандай коркунуч туудурат?

Бүткүл дүйнөлүк саламаттык сактоо уюмунун маалыматтары боюнча, Кыргыз Республикасында жыл сайын жатын моюнчасынынрагынын 600гө жакын учур катталат. Республикада бул оорудан каза болгондордун саны жылына орточо 300 учурду түзөт. Жатын моюнчасынынрагы АПВ тара-бынан пайда болгон жана бүткүл дүйнө жүзү боюнча аялдардын өлүмүнө алып келүүчү рактын көбүрөөк жайылган түрү болуп саналат.

АПВ вакцинасын жайылтуу

Дүйнөнүн 112 өлкөсү улуттук эмдөө программаларына кыздар үчүн АПВга каршы эмдөөнү киргизиши.

АПВга каршы эмдөөнү пландуу эмдөөлөрдүн улуттук календарына киргизүү

Кыргызстан жана АПВ вакцинасын өзүнүн пландуу эмдөө календарларына киргизген башка өлкөлөр аялдарды жатын моюнчасынынрагынан (ошондой эле АПВ пайда кылган учурду кондилома жана башка оорулардан) коргоону жогорку артыкчылыктуу милдет катары карашат.

АПВга каршы эмдөө кайсы куракта жасалышы керек?

БДСУ жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги 11 жаштагы кыздарга АПВга каршы вакцинанын эки дозасын эмдөө календарына ылайык жасоону сунушташат, анткени бул куракта вакцина эң күчтүү иммундук жоопту камсыз кылат. Кошумча катары 2022-2023-окуу жылында 12-14 жаштагы кыздар эмдөө алышат.

АПВга каршы вакциналардын ушул мезгилге карата натыйжалуулугу

БДСУ жана башка ведомствородун ушул убакка чейинки жүргүзүлгөн изилдөөлөрүнүн жыйынтыктары вакцинанын кыйла натыйжалуу экендин гин көрсөтүп турат. Австралия, Бельгия, Германия, Швеция, Улуу Британия, АКШ жана Жаңы Зеландияда жүргүзүлгөн изилдөөлөрдүн жыйынтыгы АПВ инфекциясы жана учурду кондилома менен ооруган жаш аялдардын саны 90%га төмөндөгөндүгүн көрсөттү. Жеткиликтүү болгон АПВ вакциналарынын ар бири колдонууга уруксат берилгене чейин кеңири клиникалык изилдөөлөрдө сыйналган. Биринчи АПВ вакцинасы 2006-жылы лицензия алган жана андан бери дүйнө жүзүнүн 112 өлкөсүндө АПВнын 270 млн. дозасы колдонулган.

Кайсы маалыматтардын негизинде вакцина пландуу иммунизациялоо программасына киргизилген?

БДСУ, дүйнө жүзүнүн 112 өлкөсүнүн саламаттык сактоо министрлектери, анын ичинде Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги иммунизация боюнча көз карандысыз эксперттердин тобунун колдоосу менен АПВга каршы эмдөөнүн натыйжалуулугу жана коопсуздугу жөнүндө иш жүзүндөгү маалыматтарды изилдешти жана АПВ вакцинасын пландуу иммунизациялоо программасына киргизүү негиздүү жана зарыл деген жыйынтыкка келиши.

Вакцинанын кандайдыр бир кыйыр таасирлери барбы, эгер бар болсо, кайсылар?

Башка вакциналар жана дары каражаттары сыйктуу эле АПВ вакцинасы жеңил кыйыр көрүнүштөрдү: инъекция жасалган жердеги кызаруу, шишимик тартуу же ооруксунуу сезимин пайда кылышы мүмкүн. Кээ бир учурда кыздар башы ооруганына, дene табынын бир аз жогорулаганына, талмоорсуп жатканына даттанышы мүмкүн. Бул жергилиттүү көрүнүштөр адатта 3 суткадан ашпайт, коопсуз жана узака созулбайт.

АПВ вакцинасы репродуктивдик функцияга таасирин тийгизиши мүмкүнбү?

Жок, АПВ вакцинасы репродуктивдик функцияга таасирин тийгизбейт. АПВ вакцинасына тастыктама бергенге чейин жүргүзүлгөн клиникалык сыйноолор, ошондой эле аны ишке ашыргандан кийин жүргүзүлгөн коопсуздук мониторинги жана изилдөөлөр вакцинанын аялдардын репродуктивдик функциясынын эч кандай бузулууларына алып келбей тургандыгын тастыктады. Мындан тышкary, АПВ вакцинасы жатын моюнчасынын рактын алдындагы жабыркоолорун жана жатын моюнчасынынрагынын алдын алуу менен репродуктивдик функцияны коргоого өбөлгө түзөт.